

Historie dámského tenisového oblečení (1890 – 2008)

Michal Bayerl

Tenis má velmi dlouhou tradici a hraje se již stovky let. Avšak v podobě tak jak ho známe dnes se hraje zhruba 130 let. Od té doby prošel řadou větších a menších proměn. Změnilo se chápání tenisu – ze společenské události bohatých se stal profesionální sport a jeden z nejsledovanějších sportů na světě vůbec. S úrovní tenisu rostl také požadavek hráčů na lepší a dokonalejší vybavení. Dříve k provozování tohoto sportu stačila dřevěná raketa a každodenní oblečení. Dnes je však kladen důraz na lehké a pohodlné materiály. Pojďme se podívat, jak se tenisové oblečení vyvíjelo od svých počátků až do současnosti.

Dámské tenisové oblečení → 1895

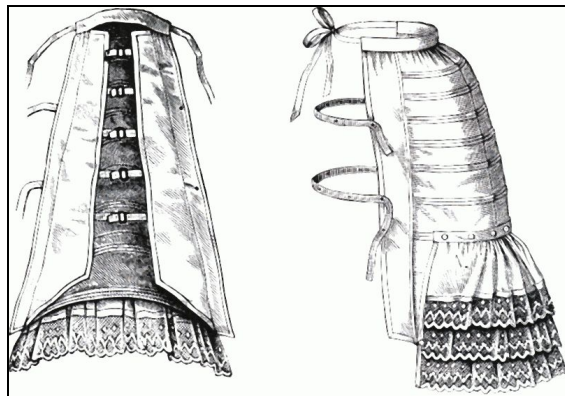
Obrázek výše ukazuje typické tenisové sportovní oblečení pro dámy. Vzhledem k tomu, že byl tenis v této době považován za

pouhou společenskou zábavu, musely ženy nosit „předepsané“ a značně omezující oblečení.

Všimněte si klobouků, bundiček s úzkými dlouhými rukávy, **podpěry šatů** či těžkých sukních až ke kotníkům. V tomto oblečení nebylo možné kdovíjak se rychle pohybovat natož běžat. A materiál?

Převážně flanel a kepr. Někdy se objevovaly i prvky z kožešiny. Po roce 1884, kdy Maud Watson vyhrála Wimbledon, se objevil nový hit v tenisovém oblékání. Bílá barva oblečení. Proč? Protože barevné oblečení ukazovalo skvrny od potu a navíc v něm bylo větší horko. Tím začala nová éra v oblékání a tenisu se od té doby říká „bílý sport“. V roce 1905 May Stutton nastoupila na dvorec v otcově košili. Tvrdila, že se v ní cítí pohodlně. Navíc si vyhrnula rukávy a odhalila tak svá předloktí, protože jí bylo horko. Vyvolala tak

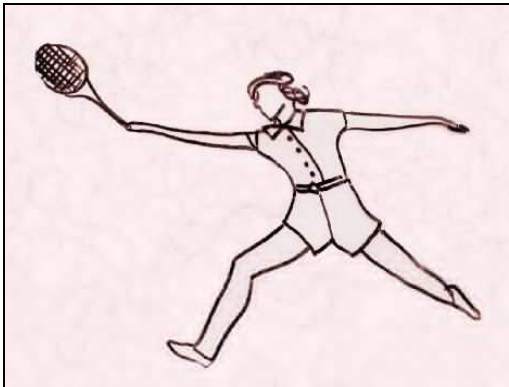

značné pobouření u diváků. Mezi lety 1903 a 1914 se postupně upustilo od nošení klobouků a podpěr šatů. Začaly se objevovat spodničky a korzety.

Wimbledon Lawn Tennis Museum

Po první světové válce v roce 1922 **Suzanne Lenglen** doslova šokovala celý svět, když se na nejznámějším tenisovém turnaji na trávě, Wimbledonu, objevila v krátké bílé sukni a tenkých dámských šatech s krátkými rukávy. Také „odhodila“ zbytečný klobouk a dlouhé vlasy měla přidržené čelenkou, aby lépe viděla. Navíc přidala hedvábný šifón a svítivě bílé podkolenky. Takováto účelovost oblečení byla do té doby nevídaná.

Ještě větší poprask však způsobila o deset let později **Alice Marble**, která na tenisový kurt nastoupila v bílých kraťasech. Oba styly oblečení byly v této době považovány za pobuřující až skandální. Postupem času si však ženy dokázaly svým vlastním přístupem ke sportovnímu oblečení vydobýt respekt a uznání.

Co se týče mužského tenisového oblečení, panovala zde podobná situace jako u žen. Až do roku 1946 museli muži nosit tenisové obleky – košile s dlouhými rukávy, dlouhé kalhoty a čepice či klobouky. Objevily se také slaměné klobouky proti sluníčku.

Poválečné období bylo ve znamení pohodlného sportovního oblečení. Tenisté a tenistky nosili povětšinou trička s krátkými rukávy, sukně a kraťasy. Na hlavě měli čepice podobné dnešním kšiltovkám. V roce 1949 se **Gertrude Moran** objevila v šatech z bílého saténu. Pod nimi měla krajkované kalhotky. Od té doby se tenisové dvorce staly přehlídkou všemožných odvážných modelů tenisového oblečení a tento stav trvá až dodnes. S nadsázkou by se dalo říci, že ženský tenis je v dnešní době jedna velká módní přehlídka.

Na dalších obrázcích je dámské tenisové oblečení současnosti.

VLASTNÍ ZKUŠENOSTI S TENISOVÝM OBLEČENÍM

Vzhledem k tomu, že tenis hraji závodně od svých šesti let, mám již dlouholeté zkušenosti s tenisem jako takovým. Kromě toho jsem za ta léta vystřídal stovky kusů oblečení. Zde bych chtěl představit některé z vlastních kusů tenisového oblečení. Jedná se o aktuální modely – max. 2 roky staré. Začneme pěkně od spodu.

Tenisky – tenisová obuv (značka: Adidas)

Rozlišujeme tři druhy tenisové obuvi – na antuku, na tvrdý povrch (beton) a do haly (palubovka, umělá tráva, guma, granulát atd.). Jedná se o nejdůležitější část tenisového oblečení. Výběr kvalitní obuvi je základem pro dobrý a bezpečný pohyb po dvorci. Podrážka je vyrobena z gumy a má zvláštní strukturu (vzor, reliéf), aby byl pohyb (běh, záběr, klouznutí) co nejplynulejší. Použité technologie se liší značku od značky a jsou většinou patentované. Používají se různé vystužení klenby, změkčení podrážky, vystužená svrchní část boty proti opotřebování, větrací otvory, utahování pomocí pásků atd.

Ponožky (značka: Prima Casa)

Nejdříve opotřebovaná součást oblečení tenisty. Po antukovém zápase jsou značně znečištěné a upocené. Ponožky nesmí být moc tenké. Doporučuji spíše silnější, aby noha v botě neklouzala. Popis – *froté tenisové ponožky pro dospělé. Materiál* – 78% bavlna, 22% polyester; nebo 71% bavlna, 16% nylon, 12% polyester, 1% Lycra® Elastan.

Kraťasy či šortky (značka: Adidas)

Patří mezi velice důležitou součást vybavení tenisty. Správné tenisové kraťasy mají hluboké kapsy, kam by se měly vejít alespoň dva tenisové míčky. Dále by měly mít vnitřní síťku, která nahrazuje slippy či boxerky. Součástí kraťasů je také vnitřní elastická guma nebo utahovací šňůrky. Délka lehce

nad kolena. Někdy se používají i tzv. tříčtvrťáky.

Materiál – 100% polyester.

Tepláky (značka: ALEA)

Dnešní tenisové tepláky jsou vyrobeny z velice lehkého materiálu. Ani nevíte, že je máte na sobě. Zároveň však mají udržovat nohy v teple a odvádět pot. Součástí elastická šňůrka na utáhnutí.

Materiál – 100% polyester. Technologie – DryClim.

Tričko (značka: Adidas)

Tenisové oblečení horní části těla prošlo za poslední léta obrovskými proměnami. Tenisté museli dříve hrát v bílém tričku s límečkem. Dnes je situace zcela jiná, stejně jako použité materiály. Jedná se především o použití moderních materiálů, které odvádějí (sají) pot a udržují kůži v suchu. Zároveň design se přizpůsobil potřebám tenistů. Konkrétně tento model patří k tomu nejlepšímu, co lze v současnosti tenistům nabídnout. Toto triko je ušito z několika částí, které ideálně padnou na tělo a tvoří tak jakýsi „krunýř“ s několika volnými částmi. Ten se přizpůsobuje veškerým pohybům

hráče a umožňuje tak nerušené a volné pohyby rukou bez jakéhokoliv pocitu těsnosti či tahání. Zároveň jeho zadní část je prodloužená o několik centimetrů, aby chránila bederní část zad před studeným větrem. V oblasti kolem páteře je širší šití s otvory pro větrání.

Materiál – 100% polyester. Technologie – *ClimaCool* (odvod nadbytečného tepla, potu), *ForMotion* (atletický střih trika).

Bunda či mykina (značka: ALEA)

Je součástí kompletu teplákovky. Použité zapínání na zip. Dvě kapsy na zip. Velice lehká. Límeček ke krku.

Materiál – 100% polyester.

Potítko (značka: FILA)

Velice důležitá součást moderního tenisu. Má dvě funkce. Umožňuje hráči otřít si pot z čela a navíc zpevňuje hráčovo zápěstí. Ne každému však vyhovuje.

Materiál – bavlna.

Čepice – kšiltovka (značka: FILA)

Nezbytná součást každého tenisty, kterému vadí sluníčko. Nejenže chrání oči při vysokých míčích

či podání, ale zároveň chrání hlavu před úžehem či úpalem. Výhradně bílé barvy, ale existují i výjimky. Tenisové kšiltovky mají ještě několik zvláštností oproti normální kšiltovkám na chození. Jsou daleko hlubší, aby lépe seděli na hlavě a při běhu nespadly. Vzadu se utahují buďto páskem s přeskou nebo na suchý zip. Vnitřní část čepice kolem obvodu je tvořena z měkčeného materiálu, který zadržuje stékající pot z čela. Horní část bývá vybavena otvory pro větrání.

Materiál – 75% polyester, 25% polyamid (nylon).

Čelenky a šátky

Mají hned několik funkcí – zadržují stékající pot z čela, přidržují dlouhé vlasy a chrání před sluníčkem. Já používám hned tři druhy. Jednu extrémně tenkou čelenku (s gumou), která drží dlouhé vlasy a zároveň pomáhá kšiltovce aby lépe seděla. Druhá silnější čelenka (zavazovací) zadržuje pot a drží vlasy. Třetí, šátek, chrání hlavu před sluníčkem a drží vlasy. Jejich použití záleží na situaci – zda-li je horko, svítí sluníčko nebo fouká vítr.

Materiál – bavlna.

Závěrem bych dodal, že toto byla ukázka mého tenisového oblečení a zkušeností s ním. Každý tenista si vybírá oblečení podle svého vkusu a chuti. Už dávno neplatí předepsaná pravidla v čem hráč smí hrát a v čem nikoliv. Jde především o pohodlí každého z nás a také trochu o extravaganci. Není nic horšího, než když se proti vám objeví hráč ve stejném triku, kraťasech a teniskách. To si potom připadáte jako na nějaké spartakiádě. Ale pořád platí pravidlo – tenis je „bílý sport“ a bílá barva mu sluší nejvíce.

Michal Bayerl